

REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Zagrebu
ZAGREB, Trg Johna F. Kennedyja 11

P – 1501/2023

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu, po sucu toga suda Vjekoslav Zaninović, kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja FORTIS USLUGE d.o.o., Miramarska 24, Zagreb, OIB: 09381191680, zastupano po punomoćniku Igoru Metelku, odvjetniku iz Zagreba, protiv tuženika ZAGREBAČKA BANKA d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, OIB: 92963223473, radi utvrđenja i isplate, nakon održane i zaključene glavne i javne rasprave dana 18. lipnja 2026. u prisutnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, na ročištu za donošenje, objavu i uručenje presude, 22. srpnja 2026.,

p r e s u d i o j e

I Utvrđuje se da je ništetna odredba Ugovora o dugoročnom kreditu broj : 3210457441 od 10.8.2007. sklopljenog između tužitelja I tuženog, a koja u dijelu čl. 3 a). glasi:

“...promjenjiva,(u vrijeme sklapanja ovog Ugovora). Referentna kamatna stopa pravnih osoba (RSP) određuje se na temelju prosječne ponderirane vrijednosti iskazanog godišnjeg prinosa po jedinstvenoj ostvarenoj cijeni za trezorske zapise na 91 dan, a ostvarenih na aukcijama u razdoblju od 30 dana koji prethode danu izračuna novih stopa, a koja se prema internim aktima Banke utvrđuje svakog 26-og dana posljednjeg mjeseca kvartala za naredni kvartal.

II Nalaže se tuženome tužitelju isplatiti iznos od EUR 13,090.73 sa zakonskom zateznom kamatom i to na iznos od:

EUR 41.70 počev od 09/01/2008 do isplate
EUR 230.09 počev od 14/04/2008 do isplate
EUR 486.36 počev od 15/07/2008 do isplate
EUR 581.63 počev od 15/10/2008 do isplate
EUR 1,352.75 počev od 20/01/2009 do isplate
EUR 1,217.60 počev od 15/04/2009 do isplate
EUR 1,250.44 počev od 15/07/2009 do isplate
EUR 2,643.38 počev od 15/10/2009 do isplate
EUR 2,571.30 počev od 15/01/2010 do isplate
EUR 1,296.44 počev od 16/04/2010 do isplate

EUR 94.67 počev od 18/01/2012 do isplate
EUR 721.19 počev od 16/04/2012 do isplate
EUR 560.85 počev od 16/07/2012 do isplate
EUR 42.33 počev od 11/09/2018 do isplate

i to do 31.12.2007. po stopi utvrđenoj čl. 1 Uredbe o visini stope zatezne kamate, a od 1.1.2008. do 31.07.2015. godine u visini eskontne stope HNB-a koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu uvećanom za tri postotnih poena, a od 01.08.2015. god. pa do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanje kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3% poena, tekućom od dospijeca svakog pojedinačnog iznosa pa do isplate, sve u roku od 15 dana.

III Nalaže se tuženiku ZAGREBAČKA BANKA d.d., Trg bana Josipa Jelačića 10, Zagreb, OIB: 92963223473, da tužitelju FORTIS USLUGE d.o.o., Miramarska 24, Zagreb, OIB: 09381191680 naknadi prouzročeni parnični trošak u iznosu od 6.300,00 EUR, u roku 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužbeni navodi

1.1. Tužitelj je ustao s predmetnom tužbom u kojoj navodi da je dana 10.8.2007. god. između tuženoga i tužitelja sklopljen je Ugovor o dugoročnom kreditu prema kojem je tuženik kao kreditor i banka, tužitelju, kao korisniku kredita, odobrio i stavio na raspolaganje kredit u iznosu od 1.960.000,00 kn. Predmetnim Ugovorom da je bio ugovoren rok otplate kredita od 10 godina, u jednakim tromjesečnim ratama. Da je bilo ugovoreno je da će tuženik naplaćivati redovnu kamatu koja je promjenjiva, a sastoji se od referentne kamatne stope pravnih osoba (RSP) + 3,80 p.p. godišnje, ukupno 6,80 % godišnje. Navedenu referentnu stopu da utvrđuje tuženi prema svojim internim aktima, jednostrano, bez jasnih parametara po kojima bi tužitelj mogao biti obaviješten i imati saznanja o konkretnim stopama koje će se primjenjivati kako će mjesečne rate dospijevati, niti da je na iste mogao utjecati ili pregovarati sa tuženim, pa je tako kamatna stopa za vrijeme trajanja ugovornog odnosa više puta mijenjana na štetu tužitelja. Ugovorena kamatna stopa da predstavlja cijenu kredita i njegov bitan sastojak, pri čemu da je ista, u predmetnom slučaju, ugovorena u početnoj visini od 6,80% godišnje. Tužitelj izlaže pravno shvaćanje da su međutim jednostrane izmjene kamatne stope kao bitnog sastojka ugovora, u suprotnosti su sa pravnom naravi ugovornih, obvezno pravnih odnosa koji nastaju, prije svega, suglasnošću volja ugovornih strana, sukladno odredbi čl. 247. Zakona o obveznim odnosima - Narodne novine broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23, dalje ZOO). Navedena odredba propisuje da se ugovor (pa tako i njegovi aneksi/dodaci koji su nužni kada se mijenja bitan sastojak ugovora) smatra sklopljenim kada se stranke suglase o bitnim sastojcima ugovora. Tuženi da je tako jednostranim izmjenama kamatne stope, bez potrebne pisane suglasnosti druge ugovorne strane, ovdje tužitelja, te bez ikakvog aneksa ugovora, s ciljem da se tužitelja onemoguću u bilo

kakvoj intervenciji u takvu izmjenu, povrijedio i jedno od stožernih načela ugovornih odnosa, načelo ravnopravnosti. Takvo postupanje da je u suprotnosti i sa odredbom čl. 10. st. 3. ZOO-a, jer se time otežava ispunjenje obveze primatelja kredita, ovdje tužitelja, te njegovu obvezu u budućnosti čini neizvjesnom, neodređenom i neodredivom. Kao takva, ista da je u suprotnosti i sa odredbama čl. 269. st. 2. koja propisuje da činidba mora biti određena odnosno odrediva, te čl. 271. koji definira nedopuštenu odredbu kao onu koja je u suprotnosti sa prisilnim propisima i moralu društva. Prisilni propis, u ovom slučaju, da jest upravo ZOO i tamo definirana načela ugovornih odnosa koja predstavljaju kogentne, prisilne pravne norme koje služe kao korektiv i smjernica u ugovornim odnosima i sastavljanju ugovora. Posljedica utvrđenja ništetnosti odredbe ugovora o jednostrano promjenjivoj kamatnoj stopi, da jest anuliranje izmjena rata na početno ugovorenu stopu, dok razlika po osnovi stečenoga bez osnove, zajedno za pripadajućim zateznim kamatama, da se ima vratiti ovdje tužitelju. Tužitelj da je prije utuženja napravio preliminarni izračun preplaćenih kamata uzimajući u obzir početno ugovorenu stopu u visini od 6,80% kao referentnu u onim periodima kada je stopa faktički bila viša od navedene. Tužitelj da je prije utuženja dopisom od 24.5.2022. zatražio od tuženika i dostavu kreditne dokumentacije koja mu nikada nije bila uručena prilikom zasnivanja ugovornog odnosa, odnosno Pravilnik o načinu obračuna kamate i revalorizacije, te Odluku o kamatnim stopama banke, sve iz ugovorenog perioda, odnosno koji su bili na snazi od 10.8.2007. nadalje. Međutim, tuženi da je odbio dostavu dokumentacije dopisom od 27.5.2022. smatrajući da ne postoji zakonska obveza za dostavom tražene dokumentacije. Tužitelj je pridržao pravo naknadno specificirati, povisiti i urediti tužbeni zahtjev po provedenom vještvu, sa naznakom svake pojedine mjesečne preplate po anuitetu, te zakonskom zateznom kamatom počev od dana uplate do isplate.

1.2. Spisu predmeta u potkrijevu svojih činjeničnih tvrdnji i izloženih pravnih shvaćanja prilaže isprave kao dokaze te predlaže provesti knjigovodstveno – financijsko vještačenje i saslušanje zakonskog zastupnika tužitelja – korisnika kredita.

2. Odgovor na tužbu

2.1. Tuženik u odgovoru na tužbu cijelosti osporava osnov i visinu tužbe i tužbenog zahtjeva.

2.2. Izlaže pobijajuće tvrdnje i pravna shvaćanja kojim u cijelosti otklanja tužbene tvrdnje tužitelja te u bitnome ističe i drži da je predmetni ugovor između dvaju subjekta sklopljen suglasnošću slobodnih volja sukladno načelu o slobodi ugovaranja, da je tužitelj tužitelj kao gospodarski subjekt koji obavlja poduzetničku djelatnosti bio dužan u pravnom prometu postupati s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka). Da predmetni način ugovaranja promjenjive ugovorne kamatne stope nije protivan niti jednom prisilnom propisu važećem kako u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu, tako i nakon zaključenja, budući da se radi o ugovoru kojeg su stranke zaključile u okviru svojih poslovnih djelatnosti, a stranka koja pristaje na plaćanje promjenjive ugovorne kamatne stope da je dužna prilikom zaključenja takve vrste posla voditi računa i uzeti u obzir objektivnu mogućnost povišenja ugovorene kamatne stope. Tuženik da je u cijelosti ispunio svoju obvezu preuzetu ugovorom o kreditu, budući da je odobrio i stavio na raspolaganje tužitelju ugovoreni iznos kredita. Tužitelj da je navedeni iznos prihvatio i obvezao se vraćati kredit na način i pod uvjetima određenim ugovorom o kreditu. Upire da je obveza

tužitelja obzirom na osciliranje visine kamatne stope posljedično za veliki period otplate kredita bila i smanjena u odnosu na početno ugovorene parametre. Ističe i prigovor zastare.

3. Postupak

3.1. Kako se predmetni postupak provodi pred trgovačkim sudom, to se primjenjuju i odredbe Zakona koje uređuju postupak pred trgovačkim sudovima (Glava trideseta). U skladu s odredbom članka 492. b. Zakona o parničnom postupku (NN 53/91., NN 91/92., NN 112/99, NN 88/01., NN 117/03., NN 88/05., NN 84/08., NN 96/08., NN 123/08., NN 57/11., NN 148/11., NN 25/13., NN 89/14., NN 70/19., NN 80/22., NN 114/22., NN 155/23. i NN 146/25., dalje ZPP) u postupku pred trgovačkim sudovima sud u pravilu, utvrđuje odlučne činjenice na temelju isprava, posljedično čemu načelu pisanosti treba dati prednost u odnosu na načelo usmenosti.

3.2. U postupku izvođenja dokaza sud je u skladu s odredbom članka 220. ZPP-a dokazivanjem po predloženim dokazima obuhvatio sve činjenice važne za donošenje odluke te je tako izveo dokaze uvidom (ocjenom) isprave koje prileže sudskom spisu i provedbom dokaza knjigovodstveno-financijskog vještačenja a proveo je i saslušanje zakonskog zastupnika tužitelja, korisnika spornog kredita .

3.3. Tuženik nije nadalje osporio niti isprave koje je tužitelj priložio tužbi – Ugovor o dugoročnom kreditu, promet po kreditu i početni otplatni plan kao što u bitnome u konačnici nije osporio niti matematičku ispravnost provedenog financijsko-knjigovodstvenog vještačenja.

3.4. Tuženik međutim izlaže i razlaže pravna shvaćanja kojima pobija osnovanost predmetnog utuženja. Ocjena je ovog suda stoga da se predmetni spor smješta pretežito u spor o pravu i tumačenju prava.

3.5. Razmotrivši izložena pravna shvaćanja parničnih stranaka, sve u kontekstu nespornih činjenica, ovaj je sud po provedenom postupku ocijenio tužbeni zahtjev osnovanim.

4. Predmet spora

4.1. Predmet spora je povrat preplaćenog iznosa po Ugovor o dugoročnom kreditu od 10.08.2007.

4.2. Među strankama dakle nije sporna prethodno navedena činjenica o postojanju odnosnog kredita, kao i činjenica da se radi o tipskom ugovoru, koji je unaprijed pripremljen.

4.3. Tuženik pobijajući u cijelosti osnovanost utuženja, osnovu i visinu tužbenog zahtjeva i tijekom zateznih kamata na iznos glavnice ističe i prigovor zastare utuženog potraživanja.

5. O pravnim pitanjima spora

5.1. O zastari

5.2. Pravno shvaćanje ovog suda jest da se u predmetnoj pravnoj stvari ima primijeniti opći zastarni rok od 5 (pet) godina koji se primjenjuje ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare, a što ovdje jest slučaj (čl. 225. ZOO-a). Prema odredbi članka 214. stavak 2. ZOO-a zastara nastupa kad protekne zakonom određeno vrijeme u kojem je vjerovnik mogao zahtijevati ispunjenje obveze, a prema odredbi članka 215. stavak 1. ZOO-a zastara počinje teći prvog dana od kad je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze.

5.3. Sud nalazi i cijeni da je istaknuti prigovor zastare neosnovan. Naime Vrhovni sud Republike Hrvatske je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Su-IV-47/2020 održanoj 30. siječnja 2020. za pravne situacije restitucijskog zahtjeva kod ništetnog ugovora zauzeo pravno shvaćanje da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne stranke dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora.

5.4. Dakle iz navedenog pravnog stava Vrhovnog suda RH proizlazi da zastara restitucijskog zahtjeva još nije niti počela teći, nego će početi teći tek pravomoćnošću ove presude u kojoj je odlučeno o ništetnosti predmetne odredbe.

6. Materijalno pravo

6.1. Valja istaknuti da na ništetnost sud pazi po službenoj dužnosti i na nju se može pozivati svaka zainteresirana osoba (čl. 327. st. 1. ZOO-a).

6.2. Sud nalazi i cijeni, dovodeći u vezu kontekstualno raspravni iskaz zakonskog zastupnika tužitelja – korisnika kredita Joška Marića s ročišta glavne rasprave 18. lipnja 2026. (list 178 spisa) s okolnostima i činjenicama spora da tužitelj nije mogao utjecati na sadržaj Ugovora o kreditu, posebno u pogledu spornih uglavaka, jer se radilo o ugovoru koje je ponudio tuženik pa stoga tužitelj kao korisnik kredita nije mogao ništa mijenjati niti utjecati na ugovaranje predmetnog kredita obzirom na opciju "uzmi ili ostavi". Dakle, ugovorne odredbe u Ugovoru o kreditu koje su predmet ovog spora, a koje se odnose na promjenjivu kamatnu stopu, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, kao i jednakosti činidbe dovode do znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja. Navedeno stoga što je obveza tužitelja kao korisnika kredita u budućnosti neizvjesna, neodređena i uopće neodrediva (arg. a contrario iz čl. 269. st. 2. ZOO-a).

6.3. Ovaj sud smatra da treba zaštititi pravo tužitelja na jednakost činidbe u ugovorenom obveznopravnom odnosu. To pravo se tužitelju ne može uskratiti te tuženika ne eskulpira činjenica da je tužitelju gospodarski subjekt. Zakonski zastupnik tužitelja nije bankovni stručnjak da bi mogao imati punu svijest o posljedicama promjenjive kamatne stope i ispunjenja Ugovora sa činidbom čija je visina različita od one za koju je mislio da je ugovorio.

6.4. Iskaz zakonskog zastupnika tužitelja je sud prihvatio kao vjerodostojan u cijelosti kako temeljem neposrednog dojma u prigodi njegova saslušanja tako i radi konzistentnosti istog sa sadržajem razgledanih isprava.

6.5. Predmetni Ugovor o kreditu sklopljen je bio sačinjen na unaprijed formuliranom standardnom obrascu, pa Korisnik kredita nije imao nikakvog utjecaja na njegov sadržaj, dok je istom pravnom poslu pristupio s potpunim povjerenjem u tuženika, kao svoju poslovnu banku. Korisnik kredita nije mogao mijenjati ugovorne odredbe, već samo ukoliko iste ne prihvaća odustati od sklapanja predloženog ugovora.

6.6. Sud nalazi i zaključuje da tuženik nije dokazao da je prilikom sklapanja Ugovora s Korisnikom kredita pregovarao o spornim odredbama, štoviše, tuženik to nije niti ustvrdio, pa da se stoga iste ne bi mogle smatrati nepoštenim. Obzirom da se radilo o standardnoj stipulaciji ugovora sačinjenog na prethodno postojećem obrascu tuženika, navedeno je prouzročilo značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu Korisnika kredita.

6.7. Pravno je shvaćanje ovog suda da ugovaranje promjenjive stope nije nedopušteno samo po sebi, no ugovaranje jednostrano promjenjive kamatne stope, temeljem jednostranih odluka tuženoga na koje tužitelj ne može utjecati iako se radi o bitnom sastojku ugovora, jest nedopušteno i ništeto, obzirom da obvezu tužitelja čini neodređenom i neodredivom. Budući da je tužitelju oduzeta mogućnost pregovaranja oko naknadnih jednostranih izmjena kamatne stope i utjecaja na istu to je narušena i jednakost činidbi u tom i takvom ugovornom odnosu .

6.8. Slijedom izloženog se utvrđuje i ništetnost odredbi ovdje predmetnog Ugovora o kreditu sukladno čl. 323. ZOO-a i kao posljedica iste osnovanosti zahtjev za isplatu s osnove "preplaćenih" kamata, a temeljem čl. 322. i 324. ZOO-a.

6.9. Odredbom članka 323. ZOO propisano je da je u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onog što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. U konkretnom slučaju, tuženik je na temelju ništetne ugovorne odredbe stekao bez osnove (arg. iz čl. 1111. ZOO-a) iznos utvrđen provedenim knjigovodstveno-financijskim vještačenjem (list spisa), a točnost koje izračuna tuženik nije osporio.

6.10. Za reći je da je predmet utuženja dakle upravo preplaćeni iznos kamate (visina koje nije bila odredivo i transparentno ugovorena), a koji iznos preplate je dokazan provedenim vještačenjem s rezultatima kojeg je tužitelj konačno i uskladio tužbeni zahtjev.

6.11. Tijek zatezne kamate, u predmetnom slučaju prosuđuje se u skladu s odredbom članka 1115. ZOO. Naime, kako je utvrđeno da je tuženik povrijedio interese i prava korisnika kredita, budući da je u Ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena predmetna kamatna stopa, te da je ista uzrokovala znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja, to je ta ugovorna odredba nepoštena, a time i ništeta.

6.12. Prema stavu ovog suda tuženik je dakle odgovoran za ugovaranje ništetne ugovorne odredbe, budući da je nametnuta tužitelju, pa je time nepošten stjecatelj, zbog čega prema odredbi članka 1115. ZOO tužitelj ima pravo zahtijevati zateznu kamatu tekuću od dana plaćanja te naknade pa do isplate.

6.13. S obzirom da je u ovom slučaju utvrđena ništetnost Ugovora, kao posljedica iste u smislu čl. 323. ZOO-a, osnovan je i zahtjev za vraćanje primljenih iznosa prema nalazu i mišljenju sudskog vještaka i dopuni istog, s tim da je tužitelj uskladio i konačno postavio tužbeni zahtjev s tim pisanim vještvom, i to temeljem čl. 1111. ZOO-a, zajedno sa zateznim kamatama tekućim od dana plaćanja svakog pojedinog iznosa zbog preplaćene kamate, sukladno čl. 1115. ZOO-a, odnosno čl. 29. st. 1. u svezi čl. 183. st. 1. ZOO-a, po kamatnoj stopi određenoj čl. 29. st. 2. ZOO-a.

7. Troškovi postupka

7.1. Odluka o parničnom trošku temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. u svezi s čl. 155. te čl. 164. st. 2. ZPP-a budući da je tužitelj u cijelosti uspio u sporu, dok je visina naknade troškova za rad odvjetnika odmjerena na temelju Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/23. i 51/23.; dalje: Tarifa), Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine" broj 118/18., dalje: ZSP) te Uredbe o tarifi sudskih pristojbi ("Narodne novine" broj 53/19., 92/21., dalje: Uredba o tarifi).

7.2. Tužitelju su kao potrebni priznati troškovi zastupanja po odvjetniku, potrebnih za vođenje parnice, primjenjujući pritom Tbr. 48.3. Tarife, i to; za sastav pet obrazloženih podnesaka u iznosu od po 500,00 eur (Tbr. 8.1. Tarife), za zastupanje na tri ročišta u iznosu od po 500,00 eur (Tbr. 9.1. Tarife), sve uvećano za PDV po stopi od 25% (Tbr. 42. Tarife), što ukupno iznosi 5.000,00 eur.

7.3. Tužitelju pripada i trošak sudske pristojbe za tužbu i presudu u iznosu od 800,00 eura što uz trošak vještačenja od 500,00 eur iznosi dosuđenih 1.300,00 eur, sveukupno 6.300,00 eur.

8. Slijedom navedenog, valjalo je presuditi kao u izreci.

Zagreb, 22. srpnja 2026.

S U D A C
Vjekoslav Zaninović

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude i rješenja nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od 15 (petnaest) dana od dana objave ove presude i rješenja. Žalba se podnosi ovome sudu e - komunikacijom, a o žalbi odlučuje Visoki trgovački sud Republike Hrvatske.

DNA

- tužitelj
- tuženik

Broj zapisa: **9-3088b-17d06**

Kontrolni broj: **0d4d6-3c367-16edb**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=VJEKOSLAV ZANINOVIĆ, L=ZAGREB, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.